

Георгий Ефруш - Макарсола ялын уста эргыже



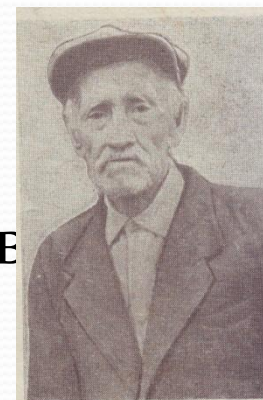
Токперде ялын
библиотекарьже
Сергеева Галина
Арсентьевнан
пашаже

Георгий Ефруш (Георгий Захарович Ефремов)



- 10 апрель 1916 ийыште Морко кундемысе Макарсола ялеш шочын.

- Ачаже, Ефремов Захар Ефремов ялысе туныктышо улмаш



- Аваже, Никифорова Матрена Никифоровна, тыглай кресаньык пашам ыштыше удырамаш лийын



Шинчымаш корно тўналтыш



- 8 ияш рвезе шинчымаш корным Горельский школышто тўналеш. Литература корныш лекташыже эн ончычак монгысо еш илыш йоным ышта. Ачаже, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым йӧратен, руш писатель-влакын возымыштым шуко лудын, Георгийым творческий корныш шогалаш кумылан ден шоген.



Сылнымут корнын тунгалтыш ОШКЫЛЖО

- 1933-1934 ийлаште Георгий Ефрушын первый произведенийже-влак шочыт, Морко районысо «Колхоз вий» тыгак «Рвезе коммунист», «Марий коммуна» газетлаште савыкталтыт

Шинчымашым нӧлтymаш

- Возымо мастарлыкым вияндаш шинчымашым нӧлташ кӱлын, садлан Георгий Ефруш тунемаш тыршен.
- 1934 ийыште Морко медрабфакым тунем лектеш, вара Марий пединститутын литература факультетышкыже тунемаш пура.
- Йошка-Олаште Георгий Ефруш сылнымут кружокыш коштеш. Олык Ипай, Казаков Миклай, Осмин Йыван, Анатолий Бик, Чалай Васлий да моло самырык писатель дене палыме лиеш.

Паша корно

- 1936 ийыште «Ямде лий» газет редакцийыште ыштен.
- 1937-ше ий гыч 1939 ий марте Медведево районысо Цибикинур кыдалаш школышто марий йылмым да литературым туныктен
- 1939-ше ий гыч 1940 ий марте МарНИИИн наука пашаенже лийын

Георгий Ефруш

ПИСАТЕЛЬ СЕМЫН ПИСЫН КУШКЫН

- 1931 ий гыч туналын 1940 ий марте шуко ойлымашым, пьесым, очеркым да почеламут-влакым воза.
- Эн сай ойлымаш ден очеркше сар деч ончыч посна сборник денат лектыныт. Георгий Ефрушын прозыжо – ныжылге кумылан, лиризм шӱлышан. Уста писательын пьесыже-влак: «Ешем», «Тайра», «ЭНыремышвот», «Тушманын кышаже» марий драматургийым кугун пойдареныт. Тудо у книгалан рецензийым, рвезе автор-влакын мурпаша корнышт нерген статьям кӱрылтде возен шоген. Возымыжо «Марий коммуна», «Рвезе коммунист», «Ямде лий», «Ленин ой» газетлаш печатлалтын.

Чылалан палыме книга

«Шошо» сборникыште ойлымац
очерк, статья, пьесе да

почеламут-влак печатлалтыныт

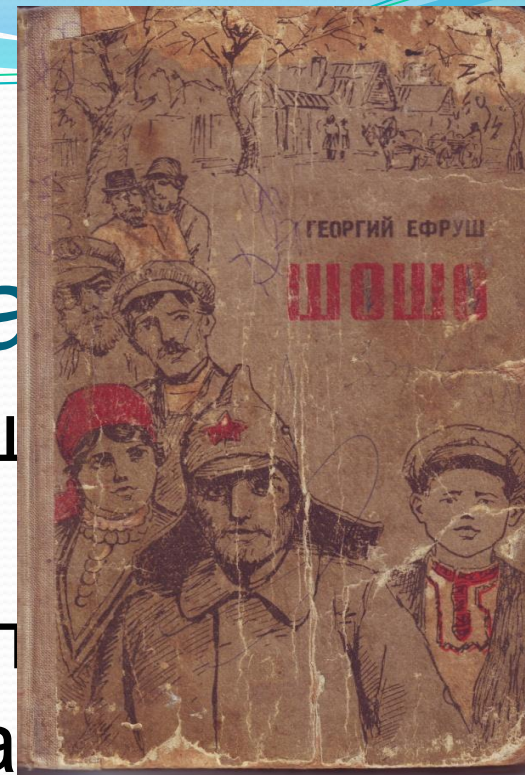
Автор шке произведенийже-влак

утларакшым колхоз илыш нерген

каласкален. Кӧ пашам йӧратен, нунын

дене кугешнен, а йолагай-влакым

койдарен.



Георгий Ефруш критика ден литературоведений пашаште ушан да тале шымлызе.

- Тудо руш да моло калык литературым сайын палымыже, кугу эрудицийже дене ойыртемалтын. МарНИИИн наука пашаеҥже лийын.
- Георгий Ефруш, сылнымутан литературына кўкшö идеян, келге шонымашан лийже манын, шонен, национальный кышкареш лакем шичме ваштареш кучедалын. Тудо ойлен: марий писатель моло калык литературымат сайын палышаш, творчество пашаштыже путынь тўнямбал культурылан эҥертышаш.

Йолташ-влак

Георгий Ефруш Семен Николаев, Миклай Казаков дене пырля

Тамара АПАТЕЕВА

МАКАРСОЛАН УСТА ЭРГЫЖЕ

Георгий Ефрушын шочмакжлан — 80 ий

Георгий Ефруш — марий калыкын ик асратыме эргыже, уста писатель. Тудо 1916 ий 10 апрельыште Морко районсо Макарсолаште туныктышо Захар Ефремович Ефремовын ачаешыма шочын.

Георгийын икж годсочак тун шочымышке туземла нерген либым. Тудо тунгалтыш школым Утышто пытарен, кыра Шенлышто, Арынышто, Моркышто, Йошкар-Олаште ушым поген кыш начарлан ибра ик жап мийгыжыкт лорчылаш палалын. Тушто шкевуа туземла тыршен. Лакшуд кышж годымак газетлашке колхоз илыш, комсомол ачыкын пашаж нерген аозалаш тунгалын.

Коммак рязань елшыштыже мер пашат ик омыл аерым айлент комсомол аозалашке пашаж, концерт, спектакль-аланым шындаж. Тунжм Ефремовымын лорчышт клубыш оавырнен. Тушто репетиций-влакым артаронат, пирдымгаез-аланым лухтеденат, потенциалымат артаронат.

Г.Ефруш сай факультетке, суретлен молтышо реезе либым, мураш асратен. Школшто ачалан йоча-влакым туныкташ полдын. Варарак, педагогический курсын пытаренат, Горьковский школышто туныктышылан пашам ышташ тунгалын.

1933 ийыште Моркышто улан медробфадын 4 курсышкыжо тунамаш аурен. Тушто тунжм марий йылме ден литературым Н.С.Мухом ачтарен.

Николай Семенович дене ашплымже Г.Ефрушын сылнымут корчым лентыздемден. 1934 ийыште Георгий Марий педагогический институтым студентше алаш.

Тудын дене ме ик курсышто, ик Устал колхозте ачынчен, тунамаште икте-васылаш полшынна.

Марий пединститут тунжм иланаш ала тунгалын гынат, тушто азан ученый-влак туныктенат: В.М.Васильев, профессор Н.Н.Фатов, Озан гыч толшо профессор Л.Логоцкий, доцент-авак В.Т.Тимофеев, М.И.Николаев, И.В.Меримский, С.Николаевский, И.А.Шабдаров (О.Шабдар) да молат.

Марий литератор дене леканийым Шабдар Осип лудын. Студент-алаш тудым асратен ашплымын. Вот тунжм шочмо литератур историй анига монь либым омыс.

1936 ийыште ВДКСМ объем Г.Ефрушын "Янде лий" пионер газетын литературный сотрудничеством лентыздемден.

Тудо тунжм школыш, йочапирежыне чучкыдын мнен коштын: беседам артарен, йоча-влакым очеркым, олымашым аозаш тунжтен, литератур теорий дене палдарен.

1937 ийыште Георгий Захаровичем Медведево районсо Цибинкур кыдалаш школыш марий йылме да литературым туныкташ налынты. Ше динчымышым полтымо шот дене тудо Медведево кыдалаш школышмо литератур урочлаше аришеден да вараным тыгай икшталымакым аштеж районсо школлаште методический комиссийым сайлен, школлаште а-



Шома гыч турраме: Г.Ефруш, С.Николаев да М.Казаков.

крытый урок-влакым артарен, лончылаш. Тыгай комиссий урок-влакым ачтаран савенден.

1939-1940 ийлаште Георгий Марий-и сотрудничше лнеш. Тушто тудо литератур ден искусство темылаш статья-влакым аоза.

1936 ий май тылаште марий писатель-аланым потенциалымат артаралтын. Г.Ефруш "О формализме и натурализме в литературе" темылан докладым аштеж.

Тнде жапыште тудын лишил аозалашке-авак И.Осипов, Пат.Першуэт, К.Четверев, К.Коряков, М.Калашников да молат илыш.

1940 ий 22 июньышто Г.Ефруш Йошкар Армиыш лейтенант кав. Сав омыл гыч, тудо азан прозаик, поэт, драматург, ученый лнеш ила досан.

Кузе кыра тунгалы Георгийын сылнымут асрыжко? Яра аер гыч омыл. "Мемнен аниж, Ефремов Захар Ефремович, историй ден литературым асратен, руш да ас алаше писатель-аланым потенциалымат шуно лудын, савен шынчен. Изма годым тудо мыланна Пушкин, Пермлитерк, Тобетой,

Георгий Ефрушлан Макарсола ялыште чап оңам почмо годым (2008-ше ий)

Макарсола ялыште
илыше калык



Шочмо суртышкыжо чап оңам
пижыктыме

Пайремын унаже-влак

Уна-влак Г. Ефруш нерген каласкалат



Георгий Ефрушын лүмгечыжым эртарымаш

Василий Крылов Нуж-Ключ
школышто

Г.Ефрушын родо тукымжо-
влак шке шарнымашыштым
каласкалат

